

Sjekkliste for musikk i praktisk, metodisk miljøarbeid

A) Kartlegging

Her skal vi undersøke personens forhold til musikk og muligheter for bruk og påvirkning av musikk. Dette kan gjøres ved intervju og observasjon som gir grunnlag for tolkning.

Felles fremgangsmåte: Gjennom 9 spørsmål er aktuelle metoder for å svare på hvert spørsmål å:

- a) intervju personene selv (hvis mulig),
- b) intervju nærpå personer som personal og pårørende,
- c) observere personen når han eller hun hører på musikk, og tolke reaksjonen,
- d) registrere stemningsleiet og/eller aktivitetsnivået, før, under og etter musikkaktiviteten.

1) Liker personen musikk?

2) På hvilke måter liker personen musikk?

Hvilke muligheter har personen til å oppleve og potensielt få glede av musikk?

Liker han eller hun å lytte til musikk:

- Alene, med hodetelefoner eller fra et anlegg?
- Sammen med andre?
- I kombinasjon med dans?
- Levende eller innspilt musikk?

Liker han eller hun å utøve musikk?

- Alene eller sammen med andre?
- Synge eller spille instrument?
- Improvisere eller synge/spille kjente sanger?

Liker personen musikk på flere av disse måtene, og kanskje andre måter enn de som er på listen?

3) Hvilken type musikk liker personen?

Etter Felles fremgangsmåte a) - d):

- Utprøving av sanger det kan virke som personen liker
- Utprøving av andre sanger - ikke under- eller overvurder musikksmak

4) I hvilke situasjoner liker han eller hun denne musikken?

Felles fremgangsmåte a) - d):

- Er det noen situasjoner personen ikke liker å høre på musikken han eller hun vanligvis liker, gjentatte ganger?
- Påvirker rammene rundt personen, musikkopplevelsen hans eller hennes?

5) Virker musikken beroligende på personen?

Felles fremgangsmåte a) - d):

- Synker aktivitetsnivået under og/eller etter musikkutprøvingen?

6) Virker musikken aktiverende på personen?

Felles fremgangsmåte a) - d):

- Øker aktivitetsnivået under og/eller etter musikkutprøvingen?

7) Kan musikken være med på å skape forutsigbarhet i hverdagen til personen?

Felles fremgangsmåte a) - d):

- Spill samme musikk i samme situasjon over tid – virker personen mer tilfreds med situasjonen enn før?
- Virker det som personen har mer ro i situasjoner som der han eller hun tidligere var mer urolig?

8) Kan musikken bidra til forbedring av kommunikasjonen?

Felles fremgangsmåte a) - d):

- Former personen mer ord og setninger, under og/eller etter musikkutprøving, enn hva han eller hun gjorde før musikkutprøvingen?
- Musikk kan også bidra til å kommunikasjon uten ord

9) Er musikk en meningsfull aktivitet for personen?

Felles fremgangsmåte a) - d):

- Ut fra en helhetsvurdering, virker det som musikk er en meningsfull aktivitet for personen?
- Er det situasjoner der musikk ikke synes å være en meningsfull aktivitet for personen?

B) Målvalg

10) Hvilke muligheter ser vi ut fra kartlegging og analyse av resultatene? Kan det defineres trivselsmål, læringsmål eller mål om vedlikeholdelse av funksjon eller ferdighet? De definerte målene kan være både på hovedmålnivå eller delmålnivå (forutsetninger for hovedmål).

11) Kan mål knyttes til overordnede verdier og føringer for tjenestene, f eks til formålsparagrafen i helse og omsorgstjenesteloven?

12) Har tjenestemottaker en mening om målvalget? Ut fra observasjoner, kan han eller hun tilskrives en mening om målvalget?

C) Planlegging av et eventuelt tiltak

13) Hvilken måte å bruke musikk på er mest hensiktsmessig i forhold til målvalget?

14) Krever tiltaket musikalske ressurser av personalet?

15) Krever personen at musikkaktiviteten skjer på så lik måte som mulig, eller er det rom for å gjøre det på forskjellige måter?

16) Krever målvalget at musikkaktiviteten skjer på så lik måte som mulig, eller er det rom for å gjøre det på forskjellige måter?

- 17) Krever tiltaket hjelpemidler som cd-spiller eller instrument?
- 18) Er rommet egnet til bruk i forhold til musikkaktiviteten?
- 19) Kan stemmebruk eller bevegelser hos personen i musikkaktiviteten skape uønsket oppmerksomhet, som en vil skjerme personen fra?
- 20) Har personen mulighet til å ikke delta på musikkaktiviteten dersom hun eller han ikke ønsker?
- 21) Hvor ofte og på hvilken måte skal tiltaket evalueres?

D) Evaluering

- 22) Har musikken den ønskede effekten på personen?
- 23) Er personen mer eller mindre fornøyd etter tiltaket?
- 24) Er andre parter mer eller mindre fornøyd etter tiltaket?
- 25) Skal en fortsette med musikk i tjenestetilbudet, eller skal det endres eller avsluttes?
- 26) Er det fare for at personen går lei av musikken?
- 27) Skal det eventuelt utprøves ny musikk?
- 28) Er det andre måter personen kan ha utbytte av musikk?